

CPEC: A SOUTH ASIAN FORTUNE

C Kiran

CHINA-Pakistan Economic Corridor (CPEC) is a \$ 52 billion project (China's investment in Pakistan) being implemented since 2015, when both Pakistan and China signed an agreement to construct this Economic Corridor. This is a huge project comprising the construction of about a dozen power projects, a grand road and Railway network connecting the Kashgar city of the Xiang Autonomous Region of China with the Gwadar port city of Pakistan. The project also includes construction of 11 industrial zones and laying of fibre optic from Kashgar to Islamabad. While the Corridor would connect China and Pakistan, it would also connect South and Central Asian countries and China with each other and with the outer world and vice versa for trade and travelling, saving their precious time and cost since it would be a shorter and cheaper route. This facility would be equally available to all South Asian countries including, India provided those countries are willing to join the CPEC. Since all other South Asian countries are willing to join the CPEC, China and Pakistan desire that India should also join the CPEC project to draw related major economic advantages and also enable other SAARC countries to join the project.

India has been skeptical of the China Pakistan Economic Corridor (CPEC) from its very inception. It recognizes CPEC as a stumbling block for realization of its dream as

a great power of Asia.

In 2018 India presented 7.5 percent growth rate as a sign of overcoming China with a growth rate of 6.5 percent. In mathematical terms it seems fascinating but its translation into real development of net worth does not make any difference. According to calculations published in the Times of India in March 2018, they clearly rejects the notion of any comparison between China and India in term of gains in net worth during 2017-2018.

Calculations show that with 7.5 percent growth India would only be able to add 215 Billion US dollars in 2018 to its GDP. For China, the figure would be 1181 billion US dollar. China's rate of increase in economy almost equals half of India's economy every year.

There is no doubt that India is a rising middle power and it has its own advantages. It is one of the biggest markets. It has a rising middle class, which is important for sustainable growth. But the point is that India has to be realistic in exhibiting its status and power and play a constructive role. It will reap the benefits of cooperation and economic initiatives.

Unfortunately, India's actions point to another direction. From its perceived imagination India is trying to act as a stumbling block in the region. CPEC is the latest victim of this attitude of India. Although some experts believe that it is due to enmity of India toward Pakistan, but it is not the full story.

India is a rising middle power and it has its own advantages. It

is one of the biggest markets. It has a rising middle class, which is important for sustainable growth. But the point is that India has to be realistic in exhibiting its status and power and play a constructive role. It will reap the benefits of cooperation and economic initiatives

However, sane voices in India are arguing in another direction. They are asking their government to be a partner in CPEC and reap the benefits of economic development. CPEC has enormous benefits for India. Shyam Saran, ex-Indian diplomat pointed out that looking at the financial health of India, it is wise for India to be part of the Belt and Road Initiative (BRI), and CPEC presents an opportunity.

For improving regional connectivity there is a need to improve transport and related infrastructure. South Asia is lagging behind on this by a million miles. The World Bank in 2014 estimated that South Asia needs 1.7 to 2.5 trillion dollars to improve its infrastructure related to transport, service and others till 2020. Annual spread of this required investment shows that every year South Asia will have to invest 6.6 to 9.9 percent of the accumulative GDP of South Asia. Another dimension of the issue is that lack of investment will increase the cost of investment, as we have observed it has increased from 3 percent in 2010 to 6.6 to 9.9 percent in 2014. Pakistan and India stand alone in all these calculations due to increasing population and middle class.

CPEC provides an opportunity for the region to benefit from it and become part of the greater plan of BRI. Although CPEC will not be able to provide all required investment but it will help to cover a substantial part of it. Pakistan by recognizing this fact has become part of CPEC. In recent years

Pakistan has immensely benefited from investment in energy and transport infrastructure. It is also advisable for India to be part of it and reap the benefit. Inclusion of India will also pave the way for other regional countries and there would be smooth sailing for CPEC and BRI. It is also important for India in context of transition of economy from primary to tertiary stage. Right now, India's secondary sector i.e. manufacturing sector, did not show much development. It is necessary in transition phase that manufacturing sector takes off to create jobs. The same is true for Pakistan and Pakistan is trying overcoming this through CPEC investments. Planned Special Economic Zones are a step in this direction.

Fortunately, China and Pakistan are open for inclusion of India or any other country in CPEC. Both countries have reiterated many times that CPEC is a project of the future and for everyone. However, India's self-perceived fears, assumptions and dreams are hindering the inclusion of India. India can decide anything as a sovereign country, but it has to keep in mind that the opportunity cost of missing CPEC and BRI is very high for India and the region.

South Asia needs an investment of 1.7 to 2.5 trillion US dollars, only for infrastructure. This does not include the investment in education, health, skill development or human capital development. Addition of these costs may increase the investment figure to 3-5 trillion US dollars. Therefore, taking any initiative, India must remember that 3-5 trillion is beyond the capacity of any country or South Asia as a region.

At the end it can be said that it is beyond doubt that India will ultimately fail in its negative politics in South Asia and under social pressure of regional countries, it will be ultimately convinced to leave its anti-development politics in South Asia and join the CPEC although by then enough precious time would have been wasted to achieve South Asia's intra-regional economic integration and this region's economic integration with China and Central Asia.

Why India against neighbours?

C kiran

BEING the major country in South Asia, Indian political leadership has been exploiting the vulnerabilities of its neighbouring states as a state policy. This strategy has two objectives; to keep the regional states under pressure and to divert the attention of Indian masses away from real issues. Though, this Indian strategy has been working since its independence in 1947, but got impetus after it suffered humiliating defeat at the hands of China in 1962, Sino-Indian war. After this war, Indian leadership under Nehru deliberated new strategy for an indirect war at its neighbourhood causing destabilization. The hallmark of this strategy was, to explore the ethnic and religious factors of its neighbours and later exploit them, making use of its spying network.

As a reluctant neighbour, Pakistan was the first target of this Indian aggressive strategy in 1971. India continued this state policy with other regional countries like Nepal, Sri Lanka, Maldives and Bangladesh. With the passage of time other South Asian countries somehow accepted the Indian hegemony, but Pakistan has been putting-on more resistance and even brought a strategic balance in South Asia in 1998. With very less options of direct war, Indian spying network has started destabilizing Pakistan through promotion of ethnic and religious factors whereas, its state machinery and media has started a blame game and negative propaganda against Pakistan. Being the architect of terrorism itself, India has been blaming Pakistan for the cross border terrorism.

This blaming is primarily aimed at defaming Pakistan at global level and to win the sympathies of US and West, who waged a war against this menace after the event of 9/11.

Under the pretext of such blame game, India has been refusing to talk to Pakistan on many unresolved issues, Kashmir being the most significant. Besides, attracting the US and western empathizes, Indian political leadership has been using this blame-game against Pakistan for attaining the political mileage within India. Indeed, Indian elections campaigns are conducted and won on the basis of enmity with Pakistan. The political party which blame and abuse Pakistan more gets the political mileage over others. The BJP's success in 2014 elections was based on the same strategy. The more, BJP leadership blame Pakistan and create war hysteria, the more chances of success it will have in 2019-Lok Sabha elections. In her denial to negotiate with Pakistan, India even refused to participate in 19th SAARC Summit, scheduled to hold in Islamabad in November 2016.

Nepalese Foreign Minister Pradeep Kumar Gyawali said in a statement that, "If US President Trump and North Korea's Kim can meet, then why not (leaders of) other countries." Mr Pradeep Kumar Gyawali was referring to India-Pakistan deadlock over the negotiations and particularly about the repeated Indian denial of talking to Pakistan. He was on a canvassing mission in connection with the conduct of South Asian Association of Regional Cooperation (SAARC). 19th SAARC Summit was to be held in Islamabad in 2016, which had to be postponed, due to Indian refusal to participate. India also influenced Afghanistan, Bangladesh and Bhutan to decline participation in the 19th SAARC Summit, which clearly speaks of Indian strategy of creating fissures among the countries of South Asian region.

India has always tried to keep

Nepal under political and economic pressure for keeping its hegemony over this landlocked Himalayan state. Nepal has been the only Hindu state, until it assumed the status of republic, sequel to the end of Kingdom in 2006. Nepalese Foreign Minister had a meeting with his Indian counterpart, Ms Sushma Swaraj in New Delhi on January 11, 2019. While talking to her, he tried to convince Indian External Affairs Minister that negotiations are the only way forward and sooner New Delhi understands this reality, it will be better for the South Asian region. SAARC Headquarters is located in Kathmandu, the capital city of Nepal.

Apart from Pakistan, India has been critical to Nepal's closer ties with China. Nepal Foreign Minister also tried to convey a very strong and clear message to India that, no third country should be worrying about bilateral relationship between any two states. He said, "We have a wonderful relationship with India. I do not want to compare it with our ties with China. We have a good relationship with China and I do not want to compare it with India." As a hegemonic state, India is used-to object bilateral relationship of any South Asian state with any other states. Pakistan and Nepal have maintained very closer ties and Pakistan supported this Himalayan state at most trying time of its history. Nepal has been critical to Indian hegemonic strategy and constraining other states.

In the blame-game and negatively coexisting others, India is a leading country with no parallel at global level. Despite its huge geography and size of population, its leadership has been narrow-minded and cynical about its neighbouring states, especially Pakistan. Indeed, India considered

the blame game and enmity with Pakistan as an essential part of its political survival, since many of its northern and north-eastern states are demanding independence from Indian Union since long. Internally, India is a country with worst human rights record against minorities like; Muslims,

Christians and Sikhs. International community must understand the real motives of Indian blame game and exploitation of its neighbours. In fact, it is a ploy to divert the global attention from its state-sponsored inhuman activities and attaining the political mileage by its political leadership.

Every game. Everything about the game.

साबैखेल

www.sabaikhel.com

[/sabaikhel](https://www.facebook.com/sabaikhel)

info@sabaikhel.com

[@sabaikhel](https://twitter.com/sabaikhel)

For Advertisement : sabaikhel@gmail.com

नेपाली राजनीति : सुरा, सुन्दरी, सत्ता र सम्पत्ति

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

सामान्य हुनथालेको छ।

राजनीति अपराध, शक्ति, सम्पत्ति र यौनको समिश्रण भोल भयो। यही घोल भोल राज्यशक्तिको पोल बनेर उभिनपुर्यो। जसले जस्तोसुकै सफा खोल ओडे पनि उसको खोलभित्र फोहरी ओमन, वेल्थ, वाइन र सत्ताको फोहरको दाग देखिन्छ देखिन्छ। यी चार तत्व यस्तो हाइभोल्टेज करेन्ट हो, जसको भडकाले कुनै नेता अछुत छैनन्।

काम, क्रोध, लोभ र मोह भनेको ओमन, वेल्थ, वाइन र सत्ता हो। पहिले पहिले मसानमा पुगेर अघोरी बाबाहरू तन्त्रविद्या आजन गर्थ। वर्तमान कालखण्ड मसानमा महल खडा गरेर ओमन, वेल्थ, वाइन र सत्ताको आराधना हुने गरेको छ। राजनीतिमा निष्ठा र नीति, नैतिकता र चरित्रको बिनास भइरहेको छ। राजनीति सेवा नभएर व्यापार बनेको छ।

चर्चिल र रुजेलेटको समझदारीबाट एटलाण्टिक चार्टर जन्म्यो, गिरिजा, प्रचण्ड र माधवकुमार नेपालको समझदारीबाट नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र जन्म्यो। एटलाण्टिक चार्टर विश्व संगठन-राष्ट्रसंघ बन्यो, लोकतान्त्रिक गणतन्त्र केही पार्टीको सिङ्गिकेटन्त्र बनेको छ। यो तन्त्रभित्र एकदोषाप्रति र देश र जनतामाथि घाट, प्रतिघात र आघात दिने ऋम, उपऋम, उपद्रव दिनदिने उफानमा छ। इटलीमा ग्यारवाल्डीले योङ् इटली संगठन गरे र रेड सर्ट पार्टी खोले। पछि त्यही दलले इटलीलाई ऐतिहासिक गैरव दिलायो। वीपीष्ठि गिरिजाले हाँकेको काग्रेस सुशील कोइराला हुँदै शेरबहादुर देउवाको कमाण्डमा आइपुर्योको छ तर कमान खुर्सेको घडीजस्तो कामै नलाने भुते भएको छ। मदन भण्डारीको बिरासत सम्हाल्ने माधव नेपालबाट एमालेको नेतृत्व केपी ओलीको हातमा आएको छ। अहिले सत्ता शिखरमा पनि ओली नै छन्। ओलीले पार्टी र सत्ता दुखैको नेतृत्व त पाए तर उनले संघीय लोकतन्त्रलाई बाँदरको हातको निरिबल बनाइदिए। प्रचण्ड र शेक्सपियरले लेखेजस्तो कायरहरू धेरैपटक मर्छन् भने उत्ति उस्तै उस्तै लाग्छ। माओ, चारू, चाउको इतिहास साहसको इतिहास हो, हाम्रा कम्युनिष्टहस्को इतिहास जनतामारा, देशधातक सत्ता, शक्ति र सम्पत्तिको इतिहासमा सिमित रहयो।

१२ बुँदै दिल्ली सहमति भएपछि खुब हल्ला चल्यो- आठ दल मिलेपछि नेपालमा

दूधसागर बग्छ। रामराज्य आउँछ, नयाँ नेपाल बन्छ। जसरी ०५२ सालमा महाकाली सन्धि आधारात्मा संसदबाट पारित गर्दा नेपालको सुर्य पश्चिमबाट उदाउँछ भनिएको थियो र ०७५ साल आइपुर्या डीपीआरसमेत बन्न सकेको छैन, त्यस्तै भयो ०६३ सालको परिवर्तन। त्रासदी त्रासदी नै छ, अशान्ति र अराजकता कम भएको छैन, पीडितको औँखाखाट औँसु बगिरहेको छ, पीडक अट्टहास हासिरहेछ। नेताहरू योन, सत्ता र शक्तिको नग्ननृत्य देखाइहेको छन्। काग्रेस समाजवाद भनिरहेको छ, कम्युनिष्टहस्त माओको माला जपिरहेको देखिन्छन्, दुबै थाकेका छैनन। यिनको मुखमा राम राम बगलीमा छुराको चोटले आमनागरिक मर्नु न बाँच्नुको दोसाँधमा छन्। जनताको जनमतको मान कसैले राखेनन्। अब त विधि निर्माण नै पटके अपराधीले पो गर्ने भए। सबैलाई लोकलज्जाभन्दा मनमज्जा चाहिएको देखिन्छ। समृद्ध नेपाल र सुखी नेपाली चटकेको रोमान्चक विज्ञापन मात्र बन्यो। बुद्धिजीवीहरू सत्तालाई सूर्यमुखीसँग तुलना गर्न्छ। हुन पनि जननेताहरू सत्ता राजनीतिमा यसरी लम्पट भएका छन् कि उनीहरू जनता कुन पीडमा छन्, जनअपेक्षा के छ, कहिलै वास्ता गर्दैनन्। जनताको काम तुनावाका बेला मतदान गर्नेमा मात्र समित भएको छ।

सत्ता र शक्तिका लागि जंगबहादुरले योन र हतियारको यसरी प्रयोग गरे कि उनले कोतपर्व नै मच्चाइदिए। कोतपर्वबाट उदय भएका जंगबहादुरको शासन १०३ वर्ष लामो राणा शासन बन्यो। राणाहरूले सत्ता र शक्तिका लागि के गरेनन्? जुद्दश्शमशेरले त सिंहदरवारमा बेलायती बैठक नै बनाए, बेलायती बैठकको भन्याडदेखि भान्छासम्म, बेडरुमदेखि बाथरुमसम्म नग्न युवतीहरू राखेर आफूलाई कामुक कामदेव नै बनाएको इतिहास छ। पृथ्वीनारायण शाहका भाइ सिंहप्रताप शाह र मैचा महारानीको प्रेमलीला र उनले गरेको योनी तन्त्रसाधना, नौवटी केटीसँग राशलीला गरेर तिनीहरूलाई बिर्य खुवाएका अनेक प्रसङ्गहरू पनि राजनीतिकै एउटा पाटो हो। बहादुर शाह र महारानी राजेन्द्र लक्ष्मीवीचको योन सम्बन्ध पनि नेपाली राजनीति कै एक अध्याय हो। २०५८ सालमा दरवार हत्याकाण्डमा युवराज दीपेन्द्र र पशुपति शमशेर जबरा पुत्री देवयानीको प्रेम कथा पनि रोमाञ्चक छ, जसको पुरा विवरण

शायदै कहिलै खुलस्त होला।

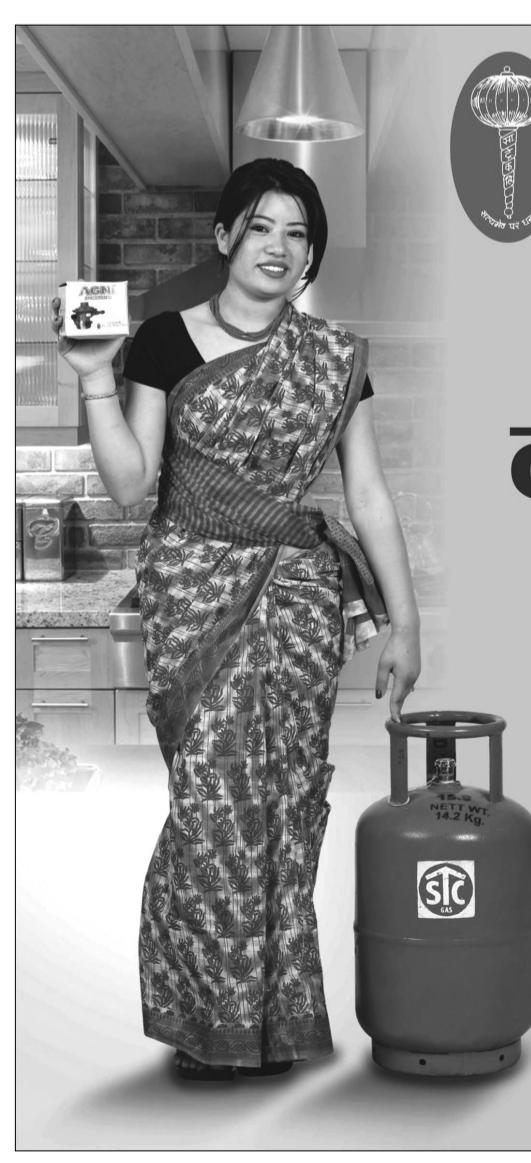
त्योभन्दा पनि दर्दनाक सत्ता र शक्तिको घटना छ- एकीकरणपूर्वको पाटनका ६ प्रधानले मच्चाएको आतक। बिस १८० ९ देखि १५ सम्म पाटनका राजा थिए विश्वजीत मल्ल। राजालाई मोहबसमा पारेर ६ प्रधानले हालीमुहाली चलाउँदा नियन्त्रण गर्न खोजेका कारण एक प्रधानले राजामाथि आफ्नी श्रीमतीलाई सुताएको आरोप लगाए। त्यही आरोपलाई ६ प्रधानले मिलेर यसरी जनतामार्फ भयाली पिटाए कि राजा विश्वजीत अधर्मी हो, कूकर्मी हो। नभन्दै जनता राजाविरुद्ध बिद्रोह गर्न मनिथितमा पुगे, ६ प्रधानले सशस्त्र विद्रोह गरेर राजा विश्वजीतलाई गद्दीच्यूतमात्र गरेनन्, सही कुरा सार्वजनिक होला, जनताले थाहा पाउलान् भनेर अपदस्त राजा विश्वजीतलाई पाटन दरवारभित्रको तलेजु भवानीको मन्दिरको मूलढोकामा बली दिने बोकालाई पर्साएजसरी पर्साएर बोको काटेजसरी काटे। यो पनि नेपालमा सत्ता राजनीतिको एउटा इतिहास हो।

यस्तै घटना हो- २०६५ साल जेठ १५ को गणतन्त्र कार्यान्वयन। २०७२ साल असोज ३ गतेको संविधान घोषणा। सत्तामदमा मदमत भएकाहरूले २०६५ सालमा राजतन्त्रलाई र २०७२ साल असोज ३ गते जनताको रायसुभावलाई यसरी सिध्याए कि जसरी संबोध नास हुने विश्वासका साथ सर्वोषिधिक रूपमा मुस्ताङ्गमा चौरीको गर्धनको नसा काटेर आलो रागत पिलाउने गरिन्छ। भ्रम भयो दुबै घटना, न गणतन्त्रले गणलाई खुशी दियो, न संविधानले कानुन व्यवस्था ठिकात पार्न सक्यो। सत्ता र योन, सम्पत्ति र शक्तिको अनपेक्षित र दुर्भाग्यपूर्ण दुर्घटनाहस्को श्रुखला सुरु भइसकेका छन्। जनयुद्धका मुद्दाहरू र रक्तविजय बनेर उनलाई डोनाल्ड जे ट्रम्पलाई जिताइदिए। ०५० को दशकमा भारतका महात्मा गांधीले योनलाई मजाले खेलाए, चलाए। अविकसित, विकासशीलमात्र होइन, विकसित मुलुकहरूमा पनि योन र राजनीतिवीच नून, चिनी, पानीको सम्बन्ध देखिन्छ। जुन औषधि भन्दा बढी विषालु बन्यो नेपालको राजनीतिमा। नेपालमा ३८ प्रधानमन्त्री भए, सबका सब थी डब्लु अर्थात ओमन, वाइन, वेल्थसँग नजोडिएका पाइदैनन्। समाजवादीहस्को पर्खालसम्म चढे, कम्युनिष्टहरू बलत्कार गर्न पछि परेनन्, आदर्श पुरुष मानिएका पूर्वप्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्राई भन्दे- मैले विवाह त गरिन तर म कुमारकेटो होइन।

राजनीतिक परिवर्तनको ०६३ साले पर्चको अध्याय सकियो। अर्को परिवर्तनका आहटहरू सुन्नेले सुन थालिसके। अर्को परिवर्तनमा पनि सत्ता, सुन्दरी, शक्ति र सम्पत्तिके बोलबाला हुने निश्चित छ। किनकि त्यागी व्यक्ति नेपाली राजनीतिमा जन्मेकै छैन।

प्राचीन मगध साप्राज्य जसरी भययुक्त र हाहाकारमय थियो, हाम्रो देश त्यस्तै भय र हाहाकारयुक्त चिक्काकार भोगिरहेको छ। जननेताहरू राजा महान्दूजस्ता बिलासी, अनाचारी, दुराचारी, अत्याचारी, सुरा-सुन्दरी, सम्पत्ति र सत्तामा लिप्त छन्, जनता बाँचे आधारका लागि छतपटी र हुटहुटीमा छन्। जनयुद्ध र जनआन्दोलनजस्तो बसन्त परिवर्तन खेर गयो, चाणक्य जन्माउन सकेन। बग्रेल्ली चण्डालहरू पो जन्मायो। जुन दुलुकमा सपनाको राजनीति हुन्छ र राजनीतिज्ञहरू बाँसो र स्यालनीतिमा आफूलाई अस्यस्त पार्छन्, त्यो देशका जनताका लागि न्याय महँगो हुन्छ, जीवन मूल्यहीन हुनेगर्छ। नेपाली मूल्यहीन जीवन बाँचिरहेहन, बाँचका लागि छिन्छिन, दिनदिन भिरिहेहन।

अंग्रेजी कथन छ : राजनीति थी डब्लु अर्थात ओमन, वेल्थ, वाइन हो। यसलाई नेपालीमा सुरा, सुन्दरी र सम्पत्ति (सत्ता) भन्दा हुन्छ। सत्ताभित्र पर्छ योन। धार्मिक ग्रन्थहरूमा महिलालाई शक्तिकी देवीको रूपमा पूजा गरिन्छ। आधुनिक युगमा महिलालाई नशाका रूपमा ग्रहण गर्ने प्रचलन छ। महिला माया हो, महिला आकर्षण हो, महिला जीवनलीला हो। यसैकारण महिलालाई आधा आकाश, आधा सासार पनि भनिन्छ। महिलाका अनेक रूप छन्। महिला सिर्जना, शक्ति, सेक्स र सम्पत्तिको स्रोत पनि हो। तर नेपाली राजनीतिमा योनलाई औजारका रूपमा प्रयोग गरिने प्रचलन व्यापक भएको छ। महिलाको मानभन्दा अपमान बढ्दै गएको छ। महिलामाथि हिंसा, बलाकार र हत्या

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डीटी ग्राहांस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाइर्डको नियंत्रित बाहिर रखर कोट भै बीचमा रिस्टलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेग्लेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास्टिक सिल भएको सिलिंग्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिकात चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुवाक हुनुहोस

पद्थयौ हारी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

जन्यौ ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सिर्कियो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातर भयर एकै पटक मर्न सकौ।

- अधियानवाणी

अभियान

सरपाठकीय

जस्तो रोप्यो त्यस्ते फल्छ

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली नेतृत्वको सरकारले संघीय संसद प्रतिनिधिसभाबाट चिकित्सा विधेयक पारित गरेपछि संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले यही माघ २१ गते देखि ओली सरकार विरुद्ध आन्दोलन गर्ने पार्टीगत निर्णय गरेको छ । कांग्रेसका अनुसार संसदीय परम्परा विपरित सरकारले जबरजस्ती विधेयक पारित गराएको आरोप सरकारमाथि लगाएको छ । प्रतिनिधिसभामा प्रमुख प्रतिपक्षी दलले बेल घेराउ गरिरहेकै अवस्थामा सरकारले विधेयक पारित गराएपछि आकोशित भएको कांग्रेसले यो लगायत ६ वा मुद्दालाई उठाएर विरोध गर्ने निर्णय गरेको हो । आजसम्मको संसदीय परम्परा अनुसार विपक्षीले बेल घेराउ गरेपछि संसदको काम कारबाही अधि नबढाउने परम्परा रहेकोमा त्यसलाई तोडौदै विधेयक पारित भएको घोषणा माघ ११ गते गरिएको थियो । त्यसविषयलाई लिएर कांग्रेसले सभामुख कृष्णबहादुर महराको भूमिकामाथि समेत प्रश्न उठाउँदै निष्पक्ष हुतुपर्ने सभामुखसमेत सरकारको गोटी बनेको आरोप कांग्रेसले लगाएको छ । विधेयक पारित गर्ने बेलामा संसदीय परम्परा विपरित मर्यादापालक प्रयोग गरी विधेयक पारित गरिएको भन्दै त्यस्ता घटनालाई भर्त्तना समेत गरेको छ ।

तेपाली कांग्रेसले आफ्नो पूर्व सभापति एवं पूर्व प्रधानमन्त्रीद्वय गिरिजाप्रसाद कोहराला र सुशिल कोहरालाको नाममा स्थापना गरिएका अस्पताललाई संघमार्फत हटाएको, प्रमुख प्रतिष्ठिती दलका नेताको अनुपस्थितिमा सच्चैधानिक परिषद्को बैठक राखेर विभिन्न आयोगमा अध्यक्षको नियुक्ति गरिएको, कञ्चनपुरको १३ वर्षीय बालिका निर्मला पन्तको बलात्कारपछि हत्या भएकोमा आजस्म मपराधीलाई कानुनी दायरामा ल्याउन नसकेको, महंगी, भष्टाचार नियन्त्रण गर्न असफल भएको र स्थानीय सरकारका विषयलाई सम्बोधन गर्न नसकेको विषयलाई विरोधका मुख्य विषय बनाएको छ । यिनै विषयलाई लिएर कांग्रेसले विरोध कार्यक्रम गर्नेभएको छ । कांग्रेसले आफ्ना पूर्व सभापतिका नाममा स्थापित भएका अस्पतालहरूलाई सरकारले संघमार्फत राख्ने निर्णय गरेपछि आफ्ना माग पूरा भएको भन्दै आन्दोलन फिर्ता लिन सक्ने सम्भावना समेत देखिएको छ । तर चिकित्सा शिक्षा विधेयक र डा. गोविन्द केसीको अनसनलाई समेत उसले मुद्दा बनाएकोले आन्दोलन रोकिहाल्न कांग्रेसलाई मस्किल पर्ने देखिन्न ।

अहिले देखिएको समस्याको विजारोपण कांग्रेसको बहुमतको सरकार भएकै बेला रोपिएको हो । नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल सभामुख भएका बेला तत्कालिन कृषिमन्ती केशवलाल श्रेष्ठलाई आफू बसेकै ठाउँबाट विधेयक पेश गर्न आदेश दिएका थिए । त्यसबेला तत्कालिन एमाले विभाजन भाएर गठन भएको मालेसँग मिलेर कांग्रेसले सरकार बनाएको र त्यसको नेतृत्व गिरिजाप्रसाद कोइरालाले नै गरेका थिए । संसदीय परम्परालाई कायम राख्न नसकेको आरोप पौडेलमाथि त्यसैबेला तत्कालिन नेकपा एमालेले लगाएको थियो भने अहिले त्यही कांग्रेसले त्यस्तो आरोप नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीमाथि लगाएको छ । व्यक्तिका नाममा खोलिएका अस्पतालहरूमात्र होइन क्लबहरू समेतको नाम कांग्रेसकै सरकारका पालामा परिवर्तन गरिएको थियो । वीरेन्द्र प्रहरी अस्पताललाई नेपाल प्रहरी अस्पताल नामाकरण गरियो, महेन्द्र पुलिस क्लबबलाई नेपाल पुलिस क्लबको नामाकरण गरियो, आखिर किन त्यस्ता नामहरू पूर्वराजाका नाममा राखिएका थिए । पूर्वराजाका नाममा राखिएका नामहरूको नामोनिसान मेट्रन कांग्रेसले सिकाएको हो । कांग्रेसले सिकाएको बाटोको अनुशरण पछिल्लो समयमा ओली सरकारले गरिरहेका हुनले त्यस्को विरोध गर्नुको कुनै अर्थ रहैनन् । गिरिजाप्रसाद कोइराला र सुशील कोइरालाभन्दा महान् व्यक्तिहरू वीरेन्द्र र महेन्द्र नै थिए किन उनीहरूको नाम हटाइयो । त्यसैले भल्त सकिन्तु जस्तो रोप्यो त्यसै फलज ।

उनाहरूका नाम हटाइया । त्यसले भन्न साक्छ जस्ता राप्या त्यस्त फलछ ।
संसदका प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता शेरबहादुर देउवाले पुष १८ गते संसदमै
नेपाल वायुसेवा निगमले खरिद गरेको वाइडवडी काण्डुको छानविन गर्न माग
गरेका थिए । पुष ८ गते सम्पन्न भएको कांग्रेसको महाधिवेशनको बैठकले परित
गरेको प्रस्तावको निर्णय तम्वर ५ मा वाइडवडी खरिद काण्डमा भएको घोटला
काण्डमा तत्काल उच्चस्तरयि छानबिन गरी दोपीलाई कारबाही गरी कानुनी
कठघरामा उभ्याउन यो बैठक मात्र गर्दै भनिएको छ । तर उत्त काण्डमा
सभापति देउवाको समेत संलग्नता भएको देखिएपछि कांग्रेसले वाइडवडी
सम्बन्धी कहिंकै प्रश्न नै उठाउन छोडेको छ । तत्कालिन प्रधानमन्त्री देउवाले
मुद्रा सटहीको निर्णय गरेको रहस्य खुलेपछि आफ्ना सभापतिसमेत भष्टाचार
काण्डमा फस्ते डरले गर्दा कांग्रेसले उत्तर मुद्रा नै उठाउन छोडेको र सत्ताधारी
दलकै अध्यक्षसमेत त्यस्मा फसेका हुनाले सत्ताधारी दल र प्रमुख प्रतिपक्षी दल
मिलेर वाइडवडी काण्डलाई रापसाप गर्न लागि परेका छन् । अरु कुरा देखाउने
नाटक मात्र हनू त्यसैले भन्न सकिन्छ काले काले मिलेर खाओँ भाले ।

पहिला आशावादी जनता निरास हुँदै

• देवेन्द्र चूडाल

devendrachudal@gmail.com

संग्रहीत आदित्य किंवद्दन

છન આખર કિન ?
સાચાને સાચોને કાર્યાલૈ રિએ હોય રિ

निकै लामो राजनीतिक संक्रमणकालपछि नेपाली जनताले निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू पाएका छन् । सबै तहको निर्वाचन संविधान निर्माण पश्चात् सम्पन्न भएको छ । संघीय संसदद्वारा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको केपी ओली नेतृत्वको सरकार बनेको छ । नेपाली जनताले विश्वासका साथ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एकलैलाई झण्डे दुई तिहाई मत दिएर बलियो सरकारको निर्माण समेत भएको छ । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी सहितका राजनीतिक दलहरूले घरघरमा सिंहदरबारको नारा लगाएका थिए । त्यसे अनुरूप घर घरमा सिंहदरबार पुगेको छ । तीन तहका सरकारले जनताको सेवा गरिरहेका भएपनि पछिल्लो समयमा खासगरी स्थानीय सरकार भने भ्रष्टाचारमा डुबेका छन् । जनताको सेवा गर्ने कसम खाएका जनप्रतिनिधिहरू भ्रष्टाचारमा डुब्नु भनेको जनतामाथिको घात हो । जनतालाई अनेक प्रकारका कर लगाएर जनताको ढाड सेक्ने काम स्थानीय सरकारले गरिरहँदा पनि संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग गरेर स्थानीय तह र प्रदेश सरकारलाई संघीय सरकारले नियन्त्रण गर्न सकिरहेको छैन । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीलाई जनताले पाँच वर्षसम्म सरकार सञ्चालनको जिम्मेवारी सुमिएका छन् । मुलुकमा रहेका ७ प्रदेश मध्येका ६ प्रदेशमा नेकपाई बहुमतको सरकार रहेको छ भने संघीय संसददेखि प्रदेशमा ६ वटै प्रदेशसभामा नेपाली कांग्रेस प्रमुख विपक्षी दल रहेको छ । संविधान त जनताका गुनासा पीरमर्का सुन्ने र त्यसको निराकरण गर्न दायित्व स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूको भएपनि जनप्रतिनिधिहरूले त्यस्तो दायित्व निभाउन नसकेका समाचारहरू प्रकाशित र प्रसारित भईरहेपनि त्यसको समाधान खोज्ने संघीय सरकारदेखि प्रदेश सरकार हुँदै स्थानीय तहले खासै पहल गरेका छैनन् ।

पछिल्लो समयमा विकास निर्माणले केही गति लिन थालेपनि ठुला ठुला आयोजनाहरूले गति लिन सकिरहेका छैनन् । उपत्यकाबासीको झण्डै २ देशक देखिको मेलम्बीको पानी खाने सपनामा फेरि एक पटक कालो बालद लागेको छ । मेलम्बीको पानी आउन अर्भाँ घटीमा ६ महिना र बढीमा एक वर्षसम्म लाग्न सक्ने अवस्था देखिएपनि संघीय सरकारले कसरी हुन्छ आयोजना छिटो सम्पन्न गर्न कुनै महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सकेको देखिएको छैन । खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालयका मन्त्री, सचिव र अन्य कर्मचारीहरूको भ्रष्ट प्रवृत्तिले गर्दा मेलम्बी आयोजना पछाडि धकेलिएको छ । मेलम्बी खानेपानी आयोजनालाई जिम्मेवार बनाउन नसकिएको र मन्त्रीदेखि सचिव हुँदै आयोजना प्रमुखले समेतपैसामा न्याल चुहाएका हुनाले पनि आयोजना पछाडि धकेलिएको विज्ञहरूको भनाई रहेको छ । पछिल्लो समयमा केपी ओली नेतृत्वको सरकारले प्रमुख विपक्षी दललाई विश्वासमा लिन नसकदा जनतामा फेरी बन्द हड्डताल जस्ता कार्यहरू हुने हुन कि भन्ने आशका समेत जन्मिएको छ । २०७२ साल बैशाख १२ र त्यसपछि गएको विनाशकारी भूकम्पले गर्दा पिडित भएका जनता यसपालिको जाडो यामा समेत पालमै बस्न बाध्य भए । अबको एक दुई महिनापछि बर्षायाम सुरु हुँदैछ । वर्षायाम सुरु हुनुभन्दा अगाडि नै पिडित जनताले घर निर्माण गरी सक्ने सम्भावना न्यून रहेकोले यसपालिको बर्षायाममा पनि पिडितहरूलाई कष्टकर हुने नै भएको छ । ओली नेतृत्वको सरकारले प्राथमिकता तोकेर कामहरू अगाडि बढाएको भएपनि तोकिएको समयसीमा भित्रमा एउटापनि काम सम्पन्न भएका छैनन् । चुनावका बेला जनतालाई

बाँडिएका आश्वासनहरू पूरा हुन नसकेको
र सरकारले समेत गति लिन नसकेकोमा
जनता भने निराश हुँदै गएका छन् । केपी
ओली नेतृत्वको सरकारलाई काम गर्न कुनै
बाधा विरोध छैन । सरकारसँग संसदमा
दुई तिहाई भन्दा बढीको मत रहेको छ ।
नेपालको इतिहासमै सरकारलाई यस्तो
सुवर्ण अवसर विरलै आँछ । आजसम्म
कुनैपनि सरकारलाई यस्तो अवसर आएको
थिएन तर ओली नेतृत्वको सरकारलाई
यस्तो सुवर्ण अवसर आएपनि सरकारले भने
जनताले चाहेजस्तो कार्य गर्न सकिएको

भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण गर्न गठन भएको अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगसमेत पछिल्लो समयमा खरिदार र सुब्बालाई पक्राउ गर्दैमा दंग परिहरेको छ । राज्यकोषबाट आफ्नो कार्यकर्ताहरूलाई करोडौं रकम बाँडिएको छ । तत्कालिन माओवादीका लडाकुहरूलाई दिइएको रकममा व्यापक भ्रष्टाचार भएको भन्दै तत्कालिन नेकपा एमाले भातृ संगठन युवा संघका अध्यक्ष एवं हाल भक्तपुर निर्वाचन क्षेत्र नं २ बाट प्रत्यक्ष निर्वाचित सांसद महेश बस्नेतले प्रमाणसहित अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी गरेका थिए । पूर्व लडाकुहरूले समेत शिविरमा व्यापक भ्रष्टाचार भएको भन्दै छानविन गरि दोषीलाई कारबाही गर्न माग गर्दै उजुरी दिएका छन् तर अखियारले कारबाही त परै जाओस उजुरीसम्म हेरेको छैन । अखियारले भ्रष्टाचारको फाइल खोल्न लागेको सूचना पाएपछि सरकारले आफै निर्णय विरुद्ध अखियारका पदाधिकारी सहित सबै कर्मचारीहरूलाई शत प्रतिशत भत्ता दिएर उनीहरूलाई खुसी पार्ने प्रयास गरिएको छ । अखियारमा भण्डै ३ सय कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाले आर्थिक मितव्याधिता अपनाउने र आर्थिक अनुशासन राख्ने भन्दै अगाडिको सरकारले दिँदै आएका सबै खाले भत्ता ओली नेतृत्वको सरकारले कटौती गरेको थियो । तर सत्ताधारी दलकै नेताहरू भ्रष्टाचार काण्डमा मुछिने भएपनि राज्यकोषलाई अबौ क्षति पुग्ने गरी अखियारका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूलाई शत प्रतिशत भत्ता दिने निर्णय गरेर सरकारले कर्मचारीमाथि विभेद गरेको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले जतिसुकै तुला तुला डंक पिटेपनि उनको पालामा यसअधिको सरकारको पालामा भन्दा बढि आर्थिक सहायता प्रदान गरिएको छ । सतप्रतिशत भत्ता दिँदा राज्य कोषमा भण्डै ५ अर्ब रुपैया खर्च हुन्छ ५ अर्ब रुपैयाले प्रत्येक वर्ष विद्युत उत्पादनमा लगाउने हो भने ५० मेगावाट विद्युत उत्पादान हुन सक्छ तर सरकारले त्यसतर्फ भन्दा आफ्नो आलोचना र आफ्नो पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई पोस्नेको लागि गरिब जनताले तिरेको करमाथि ब्रह्मलुट मच्चाउँदै आएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बँकले महंगी घटेको
तथ्यांक सार्वजनिक गरेपनि त्यो कागजमा
मात्रै सिमित रहेको छ । कागजममा महंगी
घटेको छ अस्तिसम्म ६५ देखि ७० रुपैयामा
काठमाडौमा पाइने चीनी प्रतिकिलो १० मा
खरिद विक्रि भएको छ । प्रतिकिलो चीनीमा
१५ देखि २० रुपैया बढ्दा पनि राष्ट्र बँक
भने महंगी घटेको तथ्यांक लिएर बसेको
छ । के यो ओली सरकारलाई खुसी पारेर
गर्भनर आफू पदमा अडिरहने दाऊ होइन
र ? जनतामा पहिला प्रधानमन्त्री ओलीप्रति
निकै आशा एवं विश्वास थियो । जनताले
त्यही विश्वासका आधारमा नेकपालाई
होइन ओलीलाई प्रधानमन्त्री बनाउन भोट
दिएका थिए तर अहिले जनताको त्यो आशा
निराशामा बदलिएको छ । प्रधानमन्त्रीकै
निर्वाचन क्षेत्रका जनतापनि आक्रोशित
भएका छन् । तर प्रधानमन्त्री ओली भने
आफ्नो विरोध सुन्न सक्वैनन् । सरकारको
आलोचना उसको कामका बारेमा हुने हो ।
सरकारको आलोचना गर्दा प्रधानमन्त्रीले
आलोचकहरूलाई अनेक उपमा दिने गरेका
छन् । सरकारको काम कारबाहीको विरोध
गर्दा गणतन्त्रकै विरोध हुन्छ भन्नु कहाँको
न्याय हो ? सांसदहरूले ठगी खाएभन्दा
सांसदहरूको अपमान हुन्छ रे, अपमान हुने
डर भए ठगनु भएन नि त । सत्ताधारी दलका
नेता तथा कार्यकर्ताहरू नै पछिल्लो समयमा
विभाजित भएका छन् । सत्ताधारी दलभित्र

ओली गुट, पुष्पकमल दाहाल गुट र माधव
नेपाल गुट गरी तीन गुट सक्रिय भएका
छन् । त्यसको एउटै कारण हो नेकपाको
आउँदो महाधिवेशनबाटै नेतृत्व हत्याउने खेल
अहिलेबाटै सुरु । नेकपाको अध्यक्ष पुष्पकमल
दाहालसमेत भित्रभित्रै ओली सरकारलाई
असफल बनाएर आफैँ मात्र पार्टी अध्यक्ष
र प्रधानमन्त्री बन्ने खेलमा लागेको हुनाले
पनि प्रधानमन्त्री ओलीले सरकारको कार्य
सञ्चालन भन्दा पद बचाउने कार्यलाई ध्यान
दिन थालेका हुनाले ओलीको आलोचना
पछिलो समय बढ्दै गएको छ ।

राजपा र फोरम एकीकरण अपरिहार्य

मनिष सुमन
हाम्रा पार्टीका सांसद रेशम चौधरलाई पद तथा गोपनियताको सपथ गराएर सरकारले अहिलेसम्मको आफ्नो कार्यकालमा यो काम अलि चेत पुन्याएर गरेको जस्तो मलाई लोगोको छ। यो केन्द्रमालाई हामीले स्वागत गरिसकेका छौं। रेशम चौधरी लोकतन्त्रको विधि र प्रक्रिया अनुसार निर्वाचन क्षेत्रबाट अत्याधिक बहुमतले निवाचित लोकप्रिय जनप्रतिनिधि हुन्, तिनीलाई जनप्रतिनिधि भएको मान्यता दिन सरकारले कन्जुस्याँई गरेको थिए र अहिले आएको त्यो कन्जुस्याँईमा उदारता देखाएको छ। उनको सपथ ग्रहण गराईएको छ। यसे अनुसार थस्हट र मधेश आन्दोलनको समयमा उनीमाथि लगाईएका सबै मुद्दाहरू नेपाल सरकारले फिरा लिनेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं। रेशम चौधरीले न्यायको पहिलो खुड्किले पार गरेका छन्।

हाम्रा पार्टीलाई दिएको एक हप्ताको समयमा प्रधानमन्त्रीले सपथ गराएर हामीलाई भुल्याउन खोजेका हुन भने त्यो मूल मात्र हो। यदि प्रधानमन्त्रीले त्यस्तो रणनीति अपनाएका हुन भने हामी पनि सावधान छौं। हामीले दबाब दियौ भने सरकार हल्का भुक्तो रहेछ नभए पहिले कै अवस्थामा बस्दो रहेछ। प्रधानमन्त्रीको रणनीति अनुरूप हामी पनि रणनीति बनाउन तरिल्न छौं।

कानुनी कैही जटिलताहरू छन् जसले गर्दा रेशम चौधरी अहिले पनि थुनामै बस्तुर्मूर्ख बाध्यता छ। प्रक्रिया पुन्याएर अदालतबाट हुन्छ कि राजनीतिक निर्णय गरेर हुन्छ नेपाल सरकारले थस्हट आन्दोलनमा रेशम चौधरी माथि लगाइएको मुद्दा फिर्ता गरिनुपर्छ र उनी लगायत अन्य सबै कार्यकर्तालाई आम नेपाली सरह रिहा गरिनुपर्छ भने हाम्रो माग हो।

संसदीय प्रक्रिया अनुसार रेशम चौधरी निलम्बनकै प्रक्रियामा छन्। अदालतले उनलाई पूर्यपक्षको लायि थुनामा राखेकोले र प्रहरीले उनलाई एउटा मुद्दामा अभियुक्त बनाएकोले उनी निलम्बको अवस्थामा रहन्छन्। हामीले मधेश थस्हट आन्दोलनमा घटेका घटनाहरूको छानविनको लागि उच्च

लिन्छ अहिले नै भन्न सकिदैन। यो कुनै पसलको सामान होइन, यति समयपछि पिति सकिन्छ। सरकारले हाम्रो माग पूरा गर्छ भन्ने अपेक्षा हामीले राखेका छौं तर संविधान संशोधनको लागि अहिलेसम्म कुनै प्रक्रिया अगाडि बढेको छैन। मुद्दा फिर्ताको विषयमा पनि सरकारले कुनै पहल गरेको

पार्टी भित्र संयोजक परिवर्तन भएको केही दिन असन्तुष्टिहरू देखिएका थिए। समयक्रमसँगै अहिलेसम्म कोही असन्तुष्ट छैनन्। कतै कुनै किसिमको विवाद छैन पार्टी एकदम संगठित किसिमले चलेको छ। प्रत्येक जिल्लामा जिल्लाको विस्तारित बैठक चलिरहेको छ। राजपा नेपालले एउटा अनुशासित

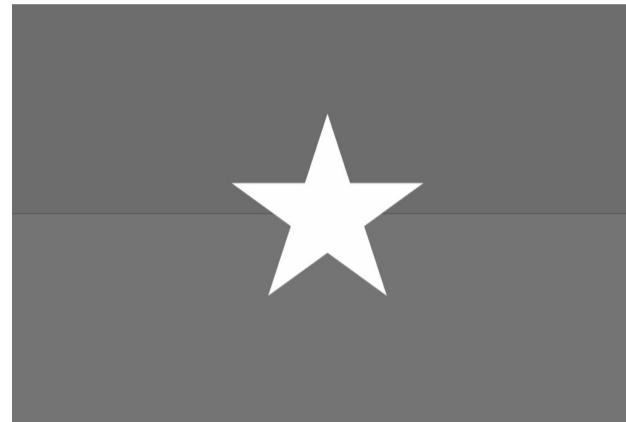
चेत खुल्यो र एकीकरण गयौ। अब फोरमर्सेंग पनि एकीकरण होस् भनेर हामीले चाहेकै छौं। अहिले फोरमले पार्टी एकीकरणको लागि एउटा वार्ता समिति नै बनाएको छ। त्यो सकारात्मक कदम हो। एउटा पार्टी सरकारमा रहने आर्को सरकार बाहिर रहेर त पार्टी एकीकरण हुँदैन बाटो एउटै हुपुर्छ।

राजपा र फोरम एउटै पथमा हिड यौ भने लक्ष्य नजिक रहन्छ। जे-जसरी होस् पार्टी एकीकरण गरेर मधेशमा एउटै शक्ति अत्यावश्यक छ। निर्वाचन आयोगको थेस होल्डको प्रावधान, मधेशी जनताको इच्छा, निर्वाचनमा पाइएको मतादेश यी सबैलाई हेदा पार्टी एकीकरणको विकल्प छैन।

तर राजपार्सेंग एकीकरण गर्ने हो भने फोरमले सरकार त त्याग्नु यै पर्छ। सरकार भनेको मन्त्री समिलित दल हो। राजपा नेपाल अहिले पनि प्रतिनिधिसभाको संसदीय अध्यासमा विक्षी कै बेच्यमा बस्छ। सरकारले प्रस्तुत गरेको विद्येयकहरूमा विपक्षीको भूमिका निर्वाह गर्छ। सरकारको गुण र दोषको आधारमा संसदीय भूमिका निर्वाह गर्छ। राजपालाई सरकारको हिस्सा भन्न मिल्दैन। प्रदेश २ मा सत्तासमीकरण परिवर्तन हुने चर्चा गलत हो। हामी प्रदेशसभाको सदस्य छौं। हामीले त्यस्तो चर्चा सुनेका छौं। राजपा नेपाल प्रदेश २ मा सरकारमा सहभागी दल हो। सरकार र मुख्यमन्त्रीले कुनै गम्भीर अपराध नगरेसम्म प्रदेश नम्बर २ को सरकारमा हामी सामेल रहन्छौं।

पकै पनि राजपा नेपाललोको महाधिवेशन तोकिएको समयमा सम्पन्न हुन्छ। यसमा कुनै दुर्भाग्य छैन। महाधिवेशन अपरिहार्य विज हो यसले पार्टीभित्रका थुप्रै बेथितीहरूलाई निरूपण गर्नेछ।

(मधेश दर्पण फिचर सेवा)

स्तरीय जाँचबुझ आयोगको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्न कुरा उठाइरहेका छौं। हामीले ३/४ वटा विषयलाई विशेष महत्व दिएर उठाइरहेका छौं। संविधान संशोधन, आन्दोलनको समयमा शहादत प्राप्त गरेकाहरूलाई उपचार, आन्दोलनको समयमा लागाईका भुट्टा मुद्दा खारेजी, नेपालको संविधान मधेशी, जनजाति, थारूमैती हुनुपर्छ भन्ने हाम्रो मान्यता थिए र छ खस आयोमैती संविधानलाई हामीले स्वीकार गरेर अपनत्व महसुस गर्न सकिरहेको छैनौ। आम जनताका मैत्री संविधान बनाउन त्यसलाई संशोधन गर्नुपर्छ भन्ने हाम्रो मुख्य माग छ।

रेशम चौधरी लगायत अन्य कार्यकर्तामधि लागेको मुद्दा फिर्ता गर्न सरकारलाई कहिलेसम्मको सम्म फिर्ता छ नभए सम्बन्ध तोडिन्छ।

हामीलाई थाहा छैन। उपचार खर्च बाँकी रहेकाहरूको उपचार खर्च दिने र आन्दोलनमा शहादत प्राप्त गरेकाहरूलाई शहिद घोषणा गर्ने प्रक्रियामा ओली सरकारले कुनै काम अगाडि बढाएको आजसम्म थाहा पाएका छैनौ। देशमा दुई तिहाईको सरकार छ भन्ने अनुभव जनताले कुनै दिन गर्न पाएको पनि छैनन्। निर्मला पन्तको बलात्कार र हत्याको आरोपी पता लगाउनदेखि वाइडवडी घोटला प्रकरणको सत्यतय बाहिर ल्याउन यो सरकार त्रुक्तै गएको छ। प्रधानमन्त्री स्वयम् पनि यो विमान प्रकरणमा मुछिएको हो कि भन्ने आशाका पनि बढ्दै गएको छ। हाम्रा मागहरू पूरा गर्न अबको दिनमा प्रधानमन्त्री सकारात्मक भएर लाग्ने छन् भने ठिकै छ नभए सम्बन्ध तोडिन्छ।

संगठन निर्माणको लागि महाधिवेशनको संघारमा छ। बैशाख ७/८ र ९ गते हाम्रो महाधिवेशन आयोजना गरिएको छ। महाधिवेशनको पूर्वसन्ध्यामा हाम्रो प्रत्येका जिल्लामा कार्यकर्ता क्रियाशिल रहेका छन्। महन्थ तारुजीको नेतृत्वमा जसरी हामीले निर्वाचनमा सत्तोषजनक नितिजा हात पारेका थिए, राजेन्द्र महतोज्यूको नेतृत्वमा हामी महाधिवेशन सफल पाइँ भने विश्वास छ। दुर्गामी रूपमा हेनै हो भने मधेशका जनताले २०६४ को निर्वाचन होस् वा २०७० वा २०७४ तिनीहरू एक भएर आऊ भन्ने हामीलाई जनारेश दिएका छन्। मधेशवादी दलहरू आन्दोलन सँगै गर्छ भन्ने त्यसरी नै पार्टी पनि एकीकृत गरेर आऊ भन्दै आएका छन्। सोही आदेश अनुसार हामी ६ वटा पार्टीलाई

द्वन्द्वमा मधेशलाई आफ्नेबाट पनि क्षति पुर्ने सम्भावना छ।

उदाहरणका लागि सयौ वर्षदेखि नेपाली शासन व्यवस्थामा हालिमुहाली रहेका मधेशका इलिट अर्थात मधेशका सीमित जातीका सीमित व्यक्तिलाई सामाजिक बहिष्करणका लागि स्वतन्त्र मधेश पक्षधरले एउटा अभियान चलाएका थिए। जसलाई सामाजिक सञ्जालमा नियमहरूमा हस्ताक्षरकर्ता बनेका छन्।

मधेशमा बैकलिपक शक्तिका रूपमा देखिएका स्वतन्त्र मधेश पक्षहरू संख्यात्मक रूपमा बढ्दि भएको छन्। एजेञ्डागत रूपमा अडिग छन्। तर राज्यको क्रुरता बढ्दैछ। र, त्यो त्रुतालाई मधेशवादी दलले पनि सहयोग गरेको छ। त्यसकारण स्वतन्त्र मधेशको बैकलिपक राजनीति परिपक्व हुन कैही समय लाग्ने भएको छ। केही अवरोधहरूले बैकलिपक राजनीतिलाई शिथिल बनाएको देखाए पनि त्यो परिपक्वताका लागि समय दिइएको हो। त्यसकारण मधेशमा बैकलिपक राजनीतिक प्रभाव बढ्दै जानेछ। र, नेपालीकरणमा समाहित भएका फोरम-राजपालाई घाट हुने स्वभाविक छ।

केहीदिन अधिसम्म तीन धारामा देखिएको मधेश राजनीति अब दुर्दीघारमा मात्र देखिएको छ। नेपाली राजनीति पक्षधर (कांग्रेस-नेपाल), मधेश मूलधार राजनीति (राजपा-फोरम) र मधेशको बैकलिपक राजनीति (स्वतन्त्रता पक्षधर) गरी तीनवटा धार थिए। तर अहिले नेपाली राजनीतिमा मधेशको मूलधारको राजनीतिमा समाहित भएपछि अब नेपाली राजनीति र मधेशको बैकलिपक राजनीति मात्र कायम छ। अब यो दुई राजनीतिक

विभाजित राजनीतिक धारसँगै मधेशका मुद्दा

बीपी साह

स्वतन्त्र मधेशका अभियन्ता ज्यकै नियर्थमा व्यवस्थालाई राम्री त्रुफेको हुनु पर्छ। र, उनको विश्लेषण पनि यस्तो अन्यथा परिणाम हुन्छ। यो उपयोग गर्नुपर्छ र उनी लगायत अन्य सबै व्यवस्थामा बाहेको छ। राजा-राणाकालीन शासनमा पनि प्रतिनिधिमूलक मधेशीहरूले सत्ता-शासनको उपयोग गर्न पाएको थिए र भने प्रजातन्त्र-लोकतन्त्र-गणतन्त्रमा पनि त्यही प्रक्रिया चलेको छ। अहिले पनि मधेशका प्रतिनिधि पात्रहरूले संसदीय व्यवस्थामा फाइदा लिईन्। यस्ता पात्रहरू सबै व्यवस्थामा हुन्छन्, जसले राज्यको नीति बमोजिम आफूलाई उपयोग गर्नुपर्छ। तर तिनीहरूले आफूना मुद्दा, आफ्नाजनको हित सोच्न भ्याउदैन्।

र्वतमान मधेश राजनीति पनि नेपाली मूल राजनीतिमा समाहित भएको छ। जो, सत्ता उपयोगलाई प्रमुख योजना बनाएको छ। यसअधि कैही व्यक्तिहरूले मधेश राजनीतिक धार नै सत्ता उपयोग

आयात/निर्यात व्यापारमा ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल लागू हुने

काठमाडौं। नेपालले भारत हुँदै तेस्रो मुलुकसँग गर्ने आयात/निर्यात व्यापारमा ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल लागू हुने भएको छ। आगामी ३ फागुनदेखि कोलकाता तथा हालिदया बन्दरगाह हुँदै नेपालले तेस्रो मुलुकसँग गर्ने व्यापारमा ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल लागू हुने भएको हो।

ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल लागू भएपछि

सफल भएपछि कोलकाता र हलिदया समेत थाली गरिने भएको हो।

'पानी जहाजबाट सामान भारिएका कर्नेनर भारेपछि त्यसलाई भारतीय भन्सारका कर्मचारीले विद्युतीय सिल गरिदिने छन्' उनले भने, 'त्यसपछि अन्य कुनै भन्फटविना नै मालवस्तु नेपालका लागि छुट्टेछन्।'

कस्टयुम एजेन्ट (सिएचए), फ्रेट फरवर्डरलगायत अन्यसँग समेत जोडिन नपर्ने भएकाले कुनै भन्फट नहुने उनले बताए। ट्रान्सपर्मेन्ट मोडलपछि सिपिड कम्पनीहरूले नेपालका कर्नेनर नेपालसम्म ल्याइडिने भएकाले भारतीय बन्दरगाहमा कुनैखाले डेमरेज वा डिटेन्सन तिर्न नपर्ने उनले जानकारी दिए।

वार्षिक २-३ अर्ब बचत हुन्छ : महासंघ

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले भारत हुँदै तेस्रो मुलुकमा हुने व्यापारमा लागू गरिने ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल र इलेक्ट्रोनिक कार्गो ट्राकिङ सिस्टमको स्वागत गरेको छ। यसबाट नेपालको आयात र निर्यात व्यापारमा निकै ठूलो सुधार आउने महासंघले जनाएको छ। इसिटिएस प्रणाली लागू भएपछि कोलकाताबाट वीरगञ्जसम्मको रेलवे दुवानीलाई १ महिनाबाट चार-पाँचमा दिनमा भारिदिनेछ। कोलकातास्थित पोर्ट तथा कार्गो विलयरेन्समा ८-१० किसिमका कागजहरू पेस गर्नुपर्ने र करिब दुई दर्जन टेबलमा हस्ताक्षर गराउँदै जानुपर्ने भन्फटबाट अब मुक्ति मिल्ने महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष शेखर गोल्चाले बताए।

यसबाट समग्रमा मुलुकको आयात निर्यातमा निकै धैरै सुधार आउने, व्यापार लागत घट्ने उनको भनाइ छ। कस्ट अफ दुइङ विजनेस पनि घटाउँछ र ठूलो कर्नेनरमा प्रतिकर्नेनर भन्फटै ४० हजारसम्म तिर्न आएको अतिरिक्त रकम अब बच्ने छ; उनले भने। इसिटिएस प्रणाली लागू भएपछि विलयरेल, डिटेन्सन र डेमरेजको नाममा भझरहेको वार्षिक करिब २ देखि ३ अर्ब रुपैयाँ अनावश्यक खर्च बचत हुने महासंघका रस्त्वल, यातायात तथा पारबहन समितिका सभापति अशोक कुमार टेमानीले बताए।

तेस्रो मुलुकमा हुने आयात-निर्यातमा भारतीय भन्सारबाट कुनै चेकजाँच हुने छैन। आयात तथा निर्यातका कर्नेनरमा भारतीय भन्सारले विद्युतीय सिल गरेर तत्कालै कर्नेनरलाई गन्तव्यका लागि छाडिदिन्छन्। यसले गर्दा व्यापारको समय तथा लागत उल्लेख रूपले घट्ने उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयका सह-सचिव रभिकुमार सैंजुले बताए।

अधिल्लो वर्ष ६ जुन २०७७ मै नेपाल र भारतीय बन्दरगाहबाट मालवस्तु छुटाउँदा ट्रान्सपर्मेन्ट मोडलिटी लागू गर्ने समझदारी भएको थियो। सोही समझदारी अनुसार सुरुमा गत १२ भद्रादेखि विशाखापट्टनमबाट ट्रान्सपर्मेन्ट मोडलिटी कार्यान्वयन सुरु भएको थियो। विशाखापट्टनममा ट्रान्सपर्मेन्ट मोडल

विशाखापट्टनमसँगै कोलकाता र हलिदयाबाट ट्रान्सपर्मेन्ट मोडलिटीमा कर्नेनर आउजाउ गर्ने भएपछि त्यसलाई विद्युतीय प्रणालीबाट निगरानी गरिनेछ। यसरी छुटेको मालवस्तुलाई इलेक्ट्रोनिक्स कार्गो ट्राकिङ सिस्टम (इसिटिएस)ले निगरानी गर्नेछ। यसबाट आयातकर्ताले समेत आफ्नो कर्नेनर कहाँ आझुपर्यो र कुन अवस्थामा छ भन्ने जानकारी पाउनेछन्।

यसअधि नेपालमा आउने मालवस्तु छुटाउन ८ बन्दा बढी कागज तुकाराउनुपर्याए, ३० वटाजति तह पार गर्नुपर्याए र २०-२२ ठाउँमा हस्ताक्षर गर्नुपर्याए, सैंजुले भने, 'अब केही गर्नुपर्दैन, एजटै कागजको भरमा तेस्रो मुलुकसँगको आयात/निर्यात हुनेछ।' आयात तथा निर्यातकर्ताले

स्वीस बैंकमा कसको रहेछ सम्पत्ति ?

काठमाडौं। ०४६ सालको आन्दोलनमा पम्पादेवी भनेर रानीलाई अपमानित गरियो र राजाको सम्पत्ति स्वीस बैंकमा छ भने जनतालाई उफारियो। ०७५ सालमा आएर स्पष्ट भयो, स्वीस बैंकमा त जनताको पो पैसा रहेछ। न तत्कालीन राजारानी, न पछिका राजा कसेको पनि स्वीस बैंकमा खाता छ भनेर लिक हुनसकेन। नेपाललिक्सले समेत स्पष्ट पान्यो, स्वीस बैंकमा ठूला पार्टीका निकटका व्यापारी, उदामी, कमिशन एजेण्ड, भ्रष्टाचारीहरूको कालो धन पो

थुपारिएको रहेछ। स्वीस बैंकमा पैसा छ भन्ने स्पष्ट भयो। ५३ अर्ब छ भन्ने खुलासा पनि भयो। त्यो रकम राज्यले फिर्ता त्याउन सके ठूलै उद्योग, योजना कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ, समृद्ध नेपाल निर्माणमा सधार पुग्छ र भ्रष्टाचार न्यूनिकरणमा पनि बल मिलेछ। यसतिर समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको नाराबाजी गर्ने प्रधानमन्त्री किन नलागेका होलान्?

आज दुई हलो सँगै चलो

काठमाडौं। दुई राप्रपा प्रजातान्त्रिक र राष्ट्रवादी, दुई हलोवादी आज राष्ट्रिय सम्भागमा एकता घोषणा गर्ने भएका छन्। एकता घोषणासम्भामा राजनीतिज्ञ, संचेतनबर्ग र पत्रकारलाई त्रुले निस्तो नै बाडिएको छ। दुबै हलो सँगै चलो घोषणासम्भाको पूर्ण तैयारी भइक्सकेको जानकारी महामन्त्री राजाराम श्रेष्ठले दिएका छन्।

केही समयाधि कमल थापा अध्यक्ष रहेको राप्रपा समेत एकीकरण गर्ने तैयारी थियो। ग्रीन गेट महाराजगञ्जमा आकाशवाणी भएपछि रातारात पशुपतिशमशेर जबराले हिन्दु राष्ट्र त ठिकै छ, संवेदानिक राजतन्त्रको ठाउँमा परम्परागत शक्ति भनेर श्री ३ लाई समेत चैर्चाउन खोजेपछि ३ राप्रपाको एकीकरणको प्रयास भत्किएको थियो। पशुपति शमशेर जबरा र डाप्राकाशचन्द लोहनीको दुइ हलो सँगै चलो एकता आज हुनेछ र धेरैले विश्वास गरेका छन्, ढिलाचौडै कमल थापा नेतृत्वको बैधानिक राप्रपासँग पनि एकीकरण हुन्छ हुन्छ। अन्यथा अहिले जसरी राजनीतिक हैसियत न्यून भएको छ, एकीकरण नभए त्योभन्दा गएउँजेको हालत हुनेछ। एकीकरण नै शक्ति भन्ने कुरा तिनै राप्रपाले बुझेका छन्।

खेलकूद

नेपाललाई एकदिवसीय सिरिज

कप्तान पारस खड्काको शतकीय इनिडमा नेपालले सोमबार युएईविरुद्ध तेस्रो खेलमा ४ विकेटको जित निकालेको छ। जितसँगै नेपालले ऐतिहासिक रूपमा एकदिवसीय सिरिज २-१ ले जित्यो। पहिलो खेलमा नेपाल युएईसँग ३ विकेटले पराजित भएको थियो। दोस्रो खेलमा रोहितकुमार पौडेलको विश्व रेकर्डपूर्ण ब्याटिङ तथा सोमपाल कामीले पाँच विकेट लिँदा नेपालले युएईलाई १ सय ४५ रनले हराउँदै सिरिज १-१ को बराबरी गरेको थियो।

२ सय ५५ रन पछ्याएको नेपालको ब्याटिङमा कप्तान पारसले लगातार पाँच विकेटसम्म उत्कृष्ट साफेदारी गर्दै जितको आधार बनाए। ओपनर विनोद भण्डारी आउट हुँदा नेपालले स्कोर बोर्डमा १९ रन बनाएको थियो। पारसले ओपनर ज्ञानेन्द्र मल्लसँग दोस्रो विकेटका लागि ६२ रनको साफेदारी

गरे। ज्ञानेन्द्रले ३५ बलमा ४ चौकाको सहयोगमा ३१ रन बटुले। त्यसपछि पारसले दीपेन्द्रसिंह ऐरीसँग तेस्रो विकेटका लागि १७ रन जोडे। पारस र डेव्युम्यान सन्दीप जोराबीच चौथो विकेट निर्मित ३१ रनको साफेदारी भएको थियो। जोराले २० बलमा समान १ चौका र छक्का प्रहार गरी ११ रनको योगदान दिए। पारसले रोहितकुमार पौडेलसँग पाँच विकेटको दोस्रो सर्वाधिक ४४ रनको साफेदारी गर्दै नेपाललाई ३३५ ओभरमा १८३-५ को बलियो रिस्तिमा राख्यो। नेपालले छैटी ब्याट्सम्यानका रूपमा कप्तान पारसलाई गुमाएको थियो। पारसले नेपालका लागि पहिलो एकदिवसीय शतक बनाउँदै १ सय १५ रनको योगदान दिए। कवदिर अहमेदको ओभरमा एलबिड्लू हुनुअधि पारसले १ सय १५ बल लाग्ना गरी १५ चौका र १ छक्का प्रहार गरेका थिए। उनी आउट हुँदा नेपाललाई ४० रन आवश्यक थियो।

कप्तान पारसको विकेटसँगै युएई खेलमा फर्किने प्रयास गरेको थियो। तर, सोमपाल कामी र अरिफ सेखले साताँ विकेटका लागि अविजित ४० रन जोड्दा नेपालले एकदिवसीय सिरिज नै जित्यो। सेखले २४ बलमा २१ रन बनाए। उनले दुई चौका प्रहार गरेका थिए। यसेगरी, सोमपालले २५ बलमा ३ चौकाको सहयोगमा २६ रन बनाएका थिए। बलिडमा युएईका लागि इमरान हेदर र अस्फाकले समान २ विकेट लिए।

टस हारी पहिलो ब्याटिङ गरेको युएईको सुरुवात दयनीय थियो। युएईले ५६ ओभरमा दुई विकेट गुमाउँदा केवल २ रन मात्र जोडेको थियो। युएई इनिडको एक समय ४७-४ को अवस्थामा थियो। त्यसपछि युएईलाई मध्यक्रमका ब्याट्सम्यानले सम्माले। रिजवान र सैमान अन्वरबीच पाँच विकेटका लागि सय रनको साफेदरी भयो। दुवैले युएईलाई ४७-४ बाट १४७-५ को रिस्तिमा राख्यो। रिजवानले ७६ बलमा ५ चौकाको सहयोगमा ४५ रन जोडे। त्यसपछि अन्वर र मोहमद बोटाले छैटी विकेटका लागि ८०

कर्पोरेट

● ग्लोबल आइएमई बैंक १३औं वर्षमा

ग्लोबल आइएमई बैंकले १३औं वर्ष प्रवेशका अवसरमा विभिन्न सामाजिक तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम अयोजना गरेको छ। यसैक्रममा १२०५० वार्षिकोत्सवका अवसरमा बैंकले शानिबार राजधानीमा वित्तीय साक्षरता जगाउने उद्देश्यले प्रभातफेरी कार्यक्रम आयोजना गरेको छ। बैचत गर्ने मूल नाराका साथ आयोजित प्रभातफेरी कार्यक्रममा बैंकका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढाकाल, सञ्चालक समितिका सदस्य, प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलगायतका साथे उपत्यकामा कार्यरत कर्मचारीसमेत सहभागी थिए। बैंकको कान्तिपथ शाखाबाट सुरु भएको प्रभातफेरी दरबारमार्ग, घन्टाघर, रत्नपार्क, सहिदगेट, चुरुठाडेट, वीर हस्पिटल, जमल हुँदै पुनः कान्तिपथ शाखामा नै आएर समापन गरिएको थियो।

बैंकले काठमाडौं उपत्यकामा मात्र नभएर काठमाडौंबाहिर विराटनगर, लाहन, नारायणधाट, बुटवल, पोखरा, नेपालगञ्जलगायतका स्थानमा पनि वित्तीय सचेतनामूलक प्रभातफेरी कार्यक्रमको आयोजना गरेको जनाएको छ। वार्षिकोत्सवका अवसरमा विभिन्न सामाजिक कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ऋममा बैंकले यसअधि रक्तदान एवं निःशुल्क मधुमेह परीक्षण कार्यक्रम आयोजना गरिसकेको छ।

०६३ पुस १८ गतेबाट सेवा सञ्चालन गरेको ग्लोबल आइएमई बैंकले स्थापनाको एक दशकको अवधिमा ग्लोबल आइएमई बैंक बैंक अफ दी इयर अवार्ड, बेस्ट इन्टरनेट बैंकिङ अवार्ड र बेस्ट इम्प्लोयर अवार्डलगायतबाट समेत सम्मानित भइसकेको छ।

हाल बैंकले १ सय ३३ शाखा, १ सय ४२ एटिएम, तीन देशमा सम्पर्क कार्यालय, ७ एक्सटेन्सन काउन्टर, १ सय १७ शाखारहित बैंकिङ सेवाबाट वित्तीय सेवा दिँदै आएको छ। बैंकले मलेसिया, दक्षिण कोरिया, कतार, युएई, बहराइन, जोर्डन, अस्ट्रेलिया, बेलायत र भारतलगायत सुलुकबाट रेसिट्रान्स भित्राउँदै आइरहेको छ।

● प्रभु बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा पुनः शेरचन

प्रभु बैंकको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा अशोक शेरचन दोस्रो कार्यालयका लागि पुनः नियुक्त भएको छन्। उनी ४ वर्षका लागि नियुक्त भएका हुन्। उनी प्रभु विकास बैंक र किस्ट बैंक मर्जरका वेला नायब प्रमुख कार्यकारी थिए। शेरचनरार्सेंग एनसिसी बैंक, एनबी बैंक, प्रभु फाइनान्स, प्रभु विकास बैंक हुँदै प्रभु बैंकसम्म २१ वर्षको बैंकिङ गरेको अनुभव छ। प्रभु बैंकले ग्रान्ड बैंक एक्विजिशन गरसँगै सिइओको जिम्मेवारी शेरचनलाई दिइएको हो। उनी बैंकस संघको कार्य समिति सदस्यसमेत हुन्।

● एनएमबि बैंक र वन टु वाचबीच सहकार्य

एनएमबि बैंक र वन टु वाचबीच सहकार्य हुने भएको छ। वन टु वाचका लगानी कम्पनीका लागि ब्रिज फाइनान्सिङ गर्ने उद्देश्यले सम्पौता सम्पन्न भएको बैंकले जनाएको छ। एनएमबि बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुनील केसी र वन टु वाचका प्रबन्ध निर्देशक विलियम ग्रिमिकले बुधबार काठमाडौंमा आयोजित कार्यक्रममा सहकार्यसम्बन्धी सम्पौतापत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सम्पौताअनुसार दुवै बैंक र वन टु वाचले ब्रिज फाइनान्सिङ अन्तर्गत विदेशी लगानीको खोजीमा रहेका कम्पनीहरूको वित्तीय आवश्यकता पूरा गर्ने सहयोग गर्ने बताइएको छ। वन टु वाचले लगानी अवसर तथा सम्पादना रहेका कम्पनीको पहिचान गर्ने तथा उनीहरूलाई विदेशी लगानीकर्ताबाट लगानीका लागि सम्पर्क सञ्जाल उपलब्ध गराउने भूमिका निर्वाह गर्नेछ। एनएमबि बैंकले वन टु वाचका लगानी कम्पनीलाई तिनले विदेशी लगानीको स्वीकृति नपाउन्जेलसम्मको अन्तर्रिम अवधिमा ब्रिज फाइनान्सिङ उपलब्ध गराउने जनाएको छ। यस सहकार्यका मध्यमबाट एनएमबि बैंक र वन टु वाचले विदेशी लगानी ल्याउने क्रममा आवश्यक नियमनकारी निकायको स्वीकृतिको चरणमा रहेका कम्पनीलाई आवश्यक पर्ने अल्पकालीन वित्तीय अभाव पूरा गर्ने लक्ष्य लिएका छन्।

● डिसहोमको 'सबैभन्दा कम मासिक शुल्क' योजना

डिसहोम नेटवर्कद्वारा सञ्चालित डिसहोमले 'सबैभन्दा कम मासिक शुल्क' योजना सार्वजनिक गरेको छ। डिसहोमले नयाँ कनेक्सन जडान गर्ने ग्राहकका लागि नेपालमै सबैभन्दा सस्तो मूल्यको मासिक शुल्कमा आफनो सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले योजना सञ्चालन गरेको जनाएको छ।

योजनाअन्तर्गत डिसहोमले सबैभन्दा कम मूल्यका उपयुक्त च्यानल भएको बेसिक प्याकेज २५० मा उपलब्ध गराउने बताइएको छ। साथै, खेलकुद प्रेमीका लागि लक्षित खेलकुदका सम्पूर्ण एचडी च्यानल समावेश भएको मिडियम प्याकेज ३०० र सम्पूर्ण एसडी र उत्कृष्ट एचडी च्यानल भएको सुपर एचडी प्याकेज ३५० रूपैयाँमा र सम्पूर्ण एसडी र उत्कृष्ट एचडी च्यानल भएको प्रिमिएम एचडी प्याकेज ४ सय रूपैयाँ प्रतिमहिनामा उपलब्ध गराएको कम्पनीले जानकारी दिएको छ। गत बिहारीदेखि नयाँ डिसहोम जडान गर्ने ग्राहक योजनामा सहभागी हुन पाउने बताइएको छ। अगाडि नै डिसहोम जडान गरेका ग्राहकले समेत वार्षिक रिचार्ज गरी योजनाअन्तर्गतको सुविधा पाउन सक्नेछन्। डिसहोमका सम्पूर्ण आधिकारिक विक्रेताबाट यो सुविधा लिन सकिनेछ। गुणस्तरीय पिकवर क्वालिटीमा सेवा प्रदान गरिरहेको डिसहोमले रमाइलो टिप्पी, एक्सन स्पोर्ट्स, लस सुभीजस्ता आफैनै च्यानलसमेत सञ्चालन गरेको छ।

● एनआइसी एसिया बैंकको थप दुई शाखा

एनआइसी एसिया बैंकले थप दुई स्थानबाट सेवा सञ्चालन गरेको छ। सेवा विस्तारका क्रममा बैंकले पोखरा महानगरपालिका-१, बगरमा र भापाको दमक नगरपालिका-५, क्याम्पस मोडमा शाखा सञ्चालन गरेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकका कार्यकारी निर्देशक नारायणप्रसाद पौडेलले हालै आयोजित एक कार्यक्रमबीच बगर शाखाको उद्घाटन गरेका हुन्। दमक नगरपालिकाका मेयर रोमनाथ ओलीले दमक शाखाको उद्घाटन गरेको बैंकले जनाएको छ।

थप गरिएका शाखाबाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुने बैंकको भनाइ छ। बैंकले हाल देशभर २७५ शाखा, २८९ एटिएम, ३९ एक्सटेन्सन काउन्टर एवं २३ शाखारहित बैंकिङ एकाइमार्फत वित्तीय सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। हालसम्म बैंकले १ खर्ब ७५ अर्ब निक्षेप संकलन गरी १ खर्ब ४९ अर्ब कर्जा लगानी गरेको जानकारी दिएको छ।

सम्पदा र स्मृतिले जिते मिस एन्ड मिसेज ब्युटिफुलको ताज

सम्पदा अमगाई र स्मृति पोखेलले मिस एन्ड मिसेज ब्युटिफुलको उपाधि चुम्केका छन्। दक्ष इन्टरनेसनलको आयोजनामा भएको मिस एन्ड मिसेज ब्युटिफुल २०१९ को ताज मिसतर्फ चितवनकी सम्पदा अमगाई र मिसेजतर्फ काठमाडौंकी स्मृति पोखेलले पहिरेका हुन्।

राष्ट्रिय नाचघरमा भएको अन्तिम प्रतिस्पर्धामा १५ प्रतियोगीलाई पछि पाई सम्पदालाले मिसतर्फको ताजसँगै 'मस्ट ट्यालेन्ट' र बेस्ट

फोटोजेनिकको उपाधि जितिन्। मनीषा पाण्डे फस्ट रनरअप, रुचि पाण्डे सेकेन्ड रनरअप र कुशुम श्रेष्ठ थर्ड रनरअप भए। यस्तै, मस्ट पुलर, फेसबुक च्वाइस, भिर्स च्वाइस तथा बेस्ट एकिटडको उपाधि गीता शर्माले जितिन्। त्वसैगरी, मिसेसतर्फको फस्ट रनरअप ज्योति पोखेल, सेकेन्ड रनरअप ओविका बेल्वासे र थर्ड रनरअप बसुन्धारा बस्नेत घोषित भए। बस्नेतले मस्ट पुलर तथा बेस्ट स्टिकनको उपाधि पनि जितिन्।

प्रतियोगिताको निर्णयकमण्डलमा नायक सरोज खनाल, रमेश उप्रेती, गायक आनन्द कार्की, संगीतकार रेखा पौडेल, डा. सुशील मल्ल, कलाकार सरिता गिरी तथा हेमांगराज गिरी थिए। कार्यक्रममा कलाकार शिवहरि पौडेल, सञ्चारकर्मी किरण अधिकारी, कलाकार एलिना बास्कोटा, व्यवसायी रूपक शर्मा पोखेललाई दक्ष इन्टरनेसनल अवार्ड २०१९ बाट सम्मानित गरिएको थियो।

देखिराज पुरस्कार प्रतियोगिताको निर्णयकमण्डलमा नायक सरोज खनाल, रमेश उप्रेती, गायक आनन्द कार्की, संगीतकार रेखा पौडेल, डा. सुशील मल्ल, कलाकार सरिता गिरी तथा हेमांगराज गिरी थिए। कार्यक्रममा कलाकार शिवहरि पौडेल, सञ्चारकर्मी किरण अधिकारी, कलाकार एलिना बास्कोटा, व्यवसायी रूपक शर्मा पोखेललाई दक्ष इन्टरनेसनल अवार्ड २०१९ बाट

ग्लोबल आइएमई बैंकको 'प्रोफेसनल लोन' योजना

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले विभिन्न पेसामा आबद्ध व्यक्ति तथा कर्मचारीलाई लक्षित गरी ग्लोबल आइएमई प्रोफेसनल कर्जा योजना सञ्चालनमा ल्याएको छ।

डाक्टर, इन्जिनियर, सिएलगायत विभिन्न पेसामा आबद्ध व्यक्ति अन्य कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीलाई लक्षित गरी सञ्चालनमा ल्याएको 'प्रोफेसनल लोन' सुविधा ग्लोबल आइएमई बैंकका सबै शाखामार्फत उपलब्ध हुने भएको बैंकले जनाएको छ। 'प्रोफेसनल लोन' सुविधा ग्लोबल आइएमई बैंकका सबै शाखामार्फत उपलब्ध हुने भएको बैंकले जनाएको छ।

सुलभ ब्याजदरमा उपलब्ध हुने यस्तो कर्जाबाट विभिन्न पेसामा र व्यवसायमा आबद्ध व्यक्तिसम्म सहज रूपमा बैंकिङ ऋण दिइ

ओलीको...

गर्न सकेको टीआई नेपालले जनाएको छ । केपी ओलीले दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री हुनासाथ आफूले पनि भ्रष्टाचार नगर्ने र अरुलाई पनि भ्रष्टाचार गर्न निवेदन उद्घोष गरेका भएपनि त्यो कार्यन्वयन हुन सकेको छैन । प्राय प्रत्येक दिन सरकारी कर्मचारीहरू घुस लिंदा लिंदै रङ्गहात पकाउ परिहेका छन् । भ्रष्टाचार नियन्त्रण गर्ने सम्बैधानिक दाखित पाएको अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले समेत सन्तोषजनक रूपमा काम गर्न सकिरहेको छैन । खरिदार र सुव्वालाई घुस लिंदालिंदै पकाउ गरेपनि भ्रष्टाचारमा कुनै कमी आउन सक्दैन । अखियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले तुला तुला भ्रष्टाचारका मुद्दाहरूलाई थाती राख्दै आएको छ । तत्कालिन माओवादीका लडाकुहरूलाई राखिएको विभिन्न शिविरमा भएको भ्रष्टाचारका बारेमा अखियारमा लिखित उजुरी परेपनि आयोग मौन रहेको छ । केही समय पहिला प्रधानमन्त्रीले आफूलाई सुरक्षाकमी, कम्चारीतन्त्र र अदालतले नटरेको अभिव्यक्ति दिएर आफ्नो निरहित प्रकट गरेका थिए । ओली नेतृत्वको सरकारसँग दुई तिहाई मत रहेको र सम्बैधानिक निकायका पदाधिकारीलगायत सर्वोच्च अदालतका न्यायाधिकारीहरूलाई महाअभियोग लगाएर हटाउन

स्वामिगान...

एकचरणको आफ्नो प्रयत्न थालेर बस यात्रु, द्रुक चालक, रिक्सा चालक, मोटरसाइकल यात्री, सडक यात्री, घरदैलोसमेत गरिसकेका छन् ।

राप्रापाले संविधानसभा अधि पनि यस्तै दुईपटक यस्तै रथ्यात्रा गरेको थियो र पशुपति मन्दिर परिसरमा पुगेर संविधानसभामा तुनाव जितेमा संविधानसभाको पहिलो बैठकबाटै संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दुत्व जगाउन धर्न छन् ।

प्रतिपक्षी....

डाकेसीको अमरण अनसन माग सम्बोधन नगरी पेलेको, सबैधानिक आयोगमा पदाधिकारी सिफारीस गर्दा विपक्षी दलका नेतालाई बैठकमा नबोलाई एक पक्षिय ढंगले सिफारिस गरेको, काग्रेसका दुई सभापति गिरिजाप्रसाद कोइराला श्वासप्रस्वास रोग अस्पताल तनहु र शुशिल कोइराला प्रख्यात क्यानसर अस्पताल नेपालगञ्जलाई केन्द्रीय अस्पतालको सुचिबाट हटाएको, निर्मला हत्याकाण्डको अपराधी पकाउ नारेको, नेपालवायु सेवा निगमले खरिद गरेको वाइबिडि जहाज प्रकरणमा भ्रष्टाचार गरेको र ३३ किलो सुन तस्करीका अपराधीलाई अहिलेसम्म गर्ने गर्न र सुन बरामद गर्न नसकेको जस्ता मुद्दा उठाउदै देश व्यापी अन्दोलन गरेर जनतामा गिरेको आफ्नो शारीर र राजनीतिक प्रभाव बढाउन खोजेको छ ।

केपी शर्मा ओली सरकारले देशमा केही

सको भएकाले सम्बैधानिक निकायहरूले सत्ताधारी दलका नेताहरूबाट हुने भ्रष्टाचारका बारेमा कारबाही गर्न सक्ने अस्था नरहेकोले भ्रष्टाचार बढ़दै गएको सत्य हो ।

नेपाल वायुसेवा निगमले खरिद गरेको वाइडवडी काण्डमा तुलो भ्रष्टाचार भएको छ । वाइडवडी काण्डमा नेकपाका दुवै अध्यक्षसहित प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता एवं नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा लगायतका नेकपा केही नेताहरू फसेका तुनाले, वाइडवडी खरिद काण्डमा बायुसेवा निगमका महाप्रबन्धलाई सबै दोष लगाउने प्रपञ्च भईरहेको छ । वाइडवडी खरिद काण्डलाई सामान्य पार्ने प्रयासमा प्रधानमन्त्री केपी ओली पुष्टकमल दाहाल र देउवाबीच पटक पटक गोप्य छलफल समेत भईसकेको छ । प्रधानमन्त्रीले भ्रष्टाचारमा सुन्य सहनशिलाताको जितिसुकै तुला कुरा गरेपनि उनको वरिपरि वस्नेहरू नै भ्रष्टाचारको जालोमा फस्दै गएका छन् । मन्त्रीहरूले आफूले पाएको अधिकार समेत प्रयोग नगरी मन्त्रिपरिषदबाटै निर्णय गराउने भएकाले त्यहाँ नीतिगत भ्रष्टाचार हुने गरेको छ । नीतिगत भ्रष्टाचारलाई नरोकेसम्म भ्रष्टाचारमा कमी आउन सक्ने सम्भावना नै देखिएन । प्रधानमन्त्रीले अनुहार नहेरी कारबाही गर्ने उद्घोष गरेपनि त्यो वाईको लागि अभिशाप बन्न सक्ने सम्भावना रहेको छ ।

बर्ने सपथ खाएको थियो । तुनावपछि चैथो शक्रि बनेको राप्रापाले सपथ बिर्सेर पटक पटक सरकारमा मात्र सामेल भएन धर्मनिरपेक्ष संविधानमा सही गरेर संघीय मन्त्रालयसमेत समाल्प पुर्यो । यहीकारण आमचुनावमा राप्रापा एक सिटमात्र जिल्स लिन सफल भयो, त्यो पनि केपी ओलीको आशीर्वादले ।

अब राप्रापाले त्यो गल्ती नदोहोन्याउला । अब राप्रापा सुमिरेला । जनताका सामु माफी मागेर एक मौका माय्यो भने राप्रापाको राजनीतिक हैसियत कायम हुनसक्ने देखिएन ।

राजपाता...

हस्तान्तरण गराएका थिए । यादवले राजपामा चैत्र सम्म नेतृत्व गर्ने भएका छन् । त्यस पछि शरत खिं खण्डारीले नेतृत्व गर्ने पालो पाउने भएका छन् । अध्यक्ष मण्डलका अनिल कुमार झा र राजकिशोर यादवको पालो नआई एकता महाविवेशन दुने भएको छ ।

महाविवेशनवाट विधान संशोधन गर्न गत साउनमा पार्टी नेताहरू लक्षणलाल कर्ण, सर्वन्दनाथ शुक्रलाल लाल को समिति गठन गरिएकोमा सो समितिले आगामी महाविवेशनवाट एक जना मात्र अध्यक्षीय प्रणालीमा जाने र वर्तमान अध्यक्ष मण्डल र आलोपालो संयोजक रहने व्यवस्था हटाउने सहमती गर्ने छलफल गरीरहेको छ । पार्टीमा सर्वोच्च नेता, अध्यक्ष, वरिष्ठ उपाध्यक्ष, सहाय्यक, सहमहामन्त्री, सहमहासचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष, प्रवक्ता, राजनीतिक समिति, केन्द्रीय सदस्य, अनुसासन समिति, लेखा समिति, सललाहकारा समिति, प्रदेशमा प्रदेश अध्यक्ष, पदाधिकारी, सदस्य, जिल्ला समिति, प्रतिनिधि सभा क्षेत्रिय समिति, प्रदेश सभा क्षेत्रिय समिति, नगर र गाउँ तथा वडा स्तरिय समिति गठन गर्न विधान संशोधनको सहमति जुटेको बुझिएको छ ।

राजपाको अध्यक्ष बन्न महन्थ ठाकुर, राजेन्द्र महतो र महेन्द्र प्रसाद राय यादव विच टक्राव बढेको छ । ठाकुर राजनीतिमा सिनियर भएकाले आफु अध्यक्ष हुनु पर्ने ठाकुरको दावी रहेको छ । तर महतो पक्षले भने ठाकुर रायरीले रायरी अशक्त र बुद्ध भएकाले युवा पुस्तामा नेतृत्व हस्तान्तरण हुनु पर्ने जिक्र गर्दै आएका छन् । ठाकुर र महतोको भिडन्तमा तेस्रो रूपमा नेतृत्वमा आउन राय यादवले दाउ हेरी रहेका छन् तर नेतृत्वमा ठाकुर र महतो विचमै मुख्य प्रतिस्पर्धा हुने संभावना छ ।

मुख्यमन्त्रीले...

मैले पनि वहाँजस्तै जबरजस्ती गरेर बोर्ड उखेलेर फाले के हुन्छ भन्ने प्रश्न समेत गर्नुपरेको थियो । सो अवसरमा मन्त्री यादवले बन्ने भए कर्खानाको आवासीय क्षेत्रमा बस्न समेत सुभाव दिएका थिए । यसरी संघीयमन्त्री र मुख्यमन्त्रीबीच दोहोरा जुहारी चल थालेपछि प्रदेश नं. २ मा सरकार बनाएको संघीय समाजजाती फोरम र राष्ट्रिय जनता पार्टीले भने कुनै प्रतिक्रिया जनाएका छैनन् । प्रदेश नं. २ का मुख्यमन्त्री संघीय समाजजाती फोरमका नेता हुन उनको पार्टी ओली नेतृत्वको सरकारमा सहभागि भएको छ ।

भारतीय नून नै कडा

काठमाडौं । सीमा व्यवस्थापन हुनैपर्छ भनेर सोमवार भएको नेपाल इन्स्टिचूट अफ स्ट्राटेजिक स्टडिज नामक संस्थाले आयोजना गरेको अन्तक्रियामा सबैले सहभागि जनाए । १८८० किलोमिटर लामो नेपाल भारतीयको सीमा नियमन गर्नपर्नेमा मतैक्य पनि जाहेर गरे । तर यसबारेमा निर्को निष्कर्षलाई पराष्ट्रमन्त्री प्रदीप ज्ञावालीले अनदेखा गरिएदै ।

जसरी उत्तरी सीमामा नेपाल चीनीबीच आवत्जावतमा नियमन प्रक्रिया छ, त्यस्तै दक्षिणी सीमामा पनि गर्नु उचित हुनेछ ।

हुन त रुसले क्रिमिया खाँदा नबोल्ने नेकपा भेनेजुयलामा अमेरिकी हस्तक्षेपको बिरोध गरिएहेको छ । बिहे गरेर गएकी छोरी, अर्थात विदेशी बुहारीले पाएका सन्तान हुन् कि अंगीकृत नागरिकले पाएका सन्तानका लागि जन्मशिद्ध नागरिकता दिनुपर्छ भनेर उभिने सत्तापक्ष र प्रतिपक्षी भएकाले सीमा नियमन आवश्यक नठानिएको हुनसक्छ ।

कस्तो कडा भारतीय नून । खाएपछि नमकको सोफो गर्न पर्ने, देशहितभन्दा नून कडा देखियो ।

आन्दोलनमा सरिक हुन सबैलाई आग्रह समेत गरेको छ ।

काग्रेसका भातृ संगठनहरू समेत माझ पार्टीको आन्दोलन र संगठनको आन्दोलनमा सहभागि हुने भएपछि आगामी फागुन १४ गते हुने भएको स्वतन्त्र विद्यार्थी संगठनको निवाचनसमेत अन्योलमा परेको छ । त्यसै विषयलाई लिएर संसदमा प्रमुख प्रतिपक्षी दलका नेता एवं नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले आइतबार नै प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई भेट गरेका छन् । भेटमा देउवाले आगामी फागुनका नेताहरू पकाउ परेको भन्दै १४ गतेको चुनाव गर्न नहुने बताएका थिए । काग्रेसका अन्य नेतृत्वले समेत फागुन १४ को विद्यार्थी युनियनको चुनाव नगर्न सरकारमाथि तीव्र दबाव दिए आएको छ ।

• सूचनाको हक प्रयोग गरी सरबनिधित र सार्वजनिक सरोकारका सूचना माजौ ।

• सूचनाको हक नागरिको मौलिक अधिकार हो ।

• प्रत्येक नेपालीलाई सार्वजनिक निकायको सूचना माजैने र पाउने अधिकार ह ।

